

Stockholm, 8 mars 2023

Till:

Statsrådet Johan Forssell

Cc:

Statssekreterare Diana Janse
Utrikesråd Helen Eduards, Avdelningen för internationell utveckling
Departementsråd Sigrun Rawet, Enheten för utvecklingsbanker, hållbarhet och klimat
Gruppchef Dag Sjöögren, Klimatgruppen
Ambassadör Lars Ronnås, Klimatgruppen
Utrikesråd Dag Juhlin-Lannfelt
Departementsråd Niclas Kvarnström
Departementsråd Pontus Rosenberg
Departementsråd Niklas Kebbon
Ambassadör Cecilia Ruin-Ruthström
Ambassadör Hans Magnusson
Biståndsråd Mathias Krüger
Biståndsråd Karin Metell Cueva

Vikten av att stå upp för mänskliga rättigheter och biologisk mångfald genom att stoppa Bio Clima-projektet i Nicaragua

Vi, svenska civilsamhällesorganisationer som undertecknar detta brev, var under många år verksamma i Nicaragua. Genom stöd till det nicaraguanska civilsamhället, bland dem urfolks- och afronicaraguanska organisationer på Atlantkusten, främjades individuella och kollektiva mänskliga rättigheter utifrån samhällenas egna organiseringsformer för lokalt samhälleligt och gemensamt deltagande och beslutsfattande.

Förtroendefulla relationer etablerades under lång tid och upprätthålls ännu. Tillsammans bevittnade vi inifrån hur den demokratiska utvecklingen i Nicaragua rusade i helt fel riktning, ända tills vi kastades ut ur landet. Detta i sällskap av andra internationella och över 3000 nicaraguanska civilsamhällesorganisationer, nästan hälften av det totala antalet, som har stängts ned och fått sina tillgångar konfiskerade av regeringen. Många av medarbetarna på våra gamla samarbetsorganisationer har drivits i exil för sin egen och anhörigas säkerhet, i likhet med tusentals andra nicaraguanska medborgare. Människor har fängslats av politiska skäl, senare förvisats ur landet och fråntagits sitt medborgarskap.

Via samarbete med Föreningen för demokrati och mänskliga rättigheter i Nicaragua är det därför vi nu med stark oro förstått att projektet Bio Clima, som är tänkt att implementeras av nicaraguanska myndigheter i det historiska Miskito- och Mayagnafolkens område Bosawás på Nicaraguas Atlantkust, riskerar att beviljas finansiering i miljardklassen vid FN:s Gröna klimatfonds (GCF) styrelsemöte i Sydkorea 13 – 16 mars.

Vi organisationer står bakom de argument som ovannämnda förening anför mot beviljandet av finansieringen till Bio Clima. Det råder en redan hög våldsnivå i området, där localsamhällena under

många år har utsatts för väpnat våld från utomstående som invaderar och tar över deras mark, med tusentals fördrivna, försvunna och mördade, bland dem ledare för urfolkens organisationer. Den 5 januari 2023 uttalade sig 14 ledare för Mayagna- och Miskitofolken angående bristen på statlig närvaro och service, den fortsatta straffriheten för 64 förmodade mord på urfolk utförda av s.k. "colonos" (folk som invaderar urfolkens mark), fortsatt invasion av deras territorier och exploatering av naturresurser utan att urfolken har konsulterats. Det här tas upp även av FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter i hans muntliga rapport om Nicaragua under FN:s människorättsråds 52:a session.

Därutöver strider förfarandet mot fondens egna regler, i det att den berörda befolkningen inte har konsulterats enligt principen för "free, prior and informed consent". Miskitofolkets Äldreråd uttalade tidigare i år att projektet "genomförs utan att konsensus uppnåtts och i motsättning med lokalsamhällets intressen". Situationen på Atlankusten är nu så allvarlig att försvarare av Miskito- och Mayagnafolkens kollektiva rättigheter hävdar att vi bevittnar en etnisk rensning.

Investeringarna i Bio Clima-projektet riskerar alltså att ytterligare driva på invasionen av mark, med ökade våldsnivåer, hot mot den biologiska mångfalden och miljöförstöring som konsekvens.

Vikten av att stoppa Bio Clima-projektet ska också ses i ljuset av Människorättsrådets 52:a session där Nicaragua nu i dagarna står på agendan. Den expertgrupp som under 2022 har granskat situationen för de mänskliga rättigheterna i Nicaragua på FN:s uppdrag påtalar att landets regim har gjort sig skyldig till brott mot mänskligheten. Gruppen rekommenderar det internationella samfundet att initiera rättsliga aktioner mot de ansvariga för dokumenterade övergrepp och brott, att utöka sanktionerna mot institutioner och individer som är inblandade, och att prioritera respekten för de mänskliga rättigheterna när biståndsprojekt och investeringar i Nicaragua förhandlas.

Mot bakgrund av ovanstående är det vår starka förhoppning att Sverige, efter att ha bidragit till tillkomsten av den Gröna klimatfonden och fortsatt en av de största bidragsgivarna, via sin representant i fondens styrelse ska säga nej till finansiering till Bio Clima-projektet och med sakliga argument kanske bidra till att andra styrelseledamöter gör detsamma.

Detta skulle också vara ett stöd för och erkännande av dem som förföljs, fängslas och tystas i diktaturens Nicaragua men trots allt inte har gett upp kampen för demokrati.

Mattias Brunander, t.f. generalsekreterare, Diakonia

Anna Stenvinkel, generalsekreterare, ForumCiv

Anna Tibblin, generalsekreterare, We Effect